ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1950

Vyhlásené: 28.12.1950 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

185

Zákon

zo dňa 20. decembra 1950,

ktorým sa mení a doplňuje zákon č. 261/1949 Sb., o organizácii výskumníctva a dokumentačnej služby.

Národné shromaždenie Československej republiky usnieslo sa na tomto zákone:

Čl. I.

Zákon č. 261/1949 Sb. sa mení a doplňuje takto:

1. Názov zákona zneje:

„Zákon o organizácii výskumníctva a technického rozvoja.“

2. Nadpis prvej časti a jej dielu I zneje:

„Prvá časť.
Výskumníctvo a technický rozvoj.

Diel I.
Ústredie výskumu a technického rozvoja."

3. § 1 zneje:

„§ 1.

(1) Na vybudovanie jednotnej organizácie výskumníctva a technického rozvoja a na ich plánovité vedenie sa ako ústredný úrad zriaďuje Ústredie výskumu a technického rozvoja (ďalej len „Ústredie“).

(2) Výskumníctvom podľa tohto zákona sa rozumie sústavné vedecké bádanie, ktoré vytvára a shromažďuje vedecké poznatky a skúma možnosť ich využitia pre rozvoj a zabezpečenie hospodárstva celku a pre zvýšenie úrovne ľudu.

(3) Technickým rozvojom podľa tohto zákona sa rozumejú práce vedecko-technické (práce vývojové, vynálezy, zlepšovacie námety, zavádzanie nových výrobkov a nových výrobných metód a procesov), normalizácia, skúšobníctvo, technická kontrola, dokumentácia a odborná činnosť vydavateľská."

4. Za § 1 sa vsunuje nový § 2 tohto znenia:

„§ 2.

(1) V oblasti výskumníctva náleží Ústrediu najmä:

a) pripravovať v rámci jednotného hospodárskeho plánu návrh plánov výskumných prác;

b) sledovať výskumnú činnosť vo výskumných ústavoch a výskumných pracoviskách (§ 5) a starať sa o koordináciu a rozvoj vedeckej práce v nich;

c) určovať podľa potrieb jednotného hospodárskeho plánu v rámci plánov výskumných prác základné výskumné úlohy a starať sa o ich riešenie;

d) dbať o využitie výsledkov výskumu v praxi;

e) vykonávať plánovitú výchovu výskumníckych pracovníkov a spolupôsobiť pri ich zaraďovaní do výskumných ústavov a výskumných pracovísk;

f) dbať o vecné vystrojenie, účelné rozmiestenie a využitie výskumných ústavov a výskumných pracovísk;

g) starať sa o plánovité usporadúvanie vedeckých sjazdov, konferencií a porád pre potreby výskumníctva;

h) starať sa o styky so zahraničím pre potreby výskumníctva;

ch) udeľovať odmeny za výsledky výskumnej práce podľa smerníc ustanovených vládou, poprípade navrhovať kompetentným inštitúciám udelenie takých odmien alebo sa vyjadrovať k návrhom na ich udelenie.

(2) V oblasti technického rozvoja náleží Ústrediu najmä:

a) pripravovať v rámci jednotného hospodárskeho plánu návrh plánov technického rozvoja a plánu realizácie výsledkov vedecko-technickej činnosti;

b) sledovať vedecko-technickú, normalizačnú, dokumentačnú a vydavateľskú činnosť orgánov a zariadenia technického rozvoja (§ 6);

c) dbať o rozšírenie a využitie výsledkov vedecko-technických, normalizačných a dokumentačných prác v praxi;

d) starať sa o plánovitú výchovu vedecko-technických a dokumentačných pracovníkov a spolupôsobiť pri ich zaraďovaní do orgánov a zariadenia technického rozvoja;

e) dbať o plánovité vystrojenie a využitie orgánov a zariadenia technického rozvoja;

f) starať sa o plánovité usporadúvanie sjazdov, konferencií a porád pre potreby technického rozvoja;

g) starať sa o styky so zahraničím pre potreby technického rozvoja;

h) udeľovať podľa smerníc ustanovených vládou odmeny za výsledky prác vedecko-technických, normalizačných, dokumentačných a vydavateľských, pokiaľ udeľovanie týchto odmien nebude upravené inak.

(3) Ústredie môže poveriť ústredné výskumné ústavy (§ 7) alebo orgány technického rozvoja (§§ 12 a 13), aby plnily niektoré z jeho úloh, uvedených v odseku 1 alebo 2.

(4) Opatrenia, ktorými Ústredie pri plnení svojich úloh zasahuje do pôsobnosti iných ústredných úradov, robí Ústredie po dohode s týmito ústrednými úradmi."

5. § 2 sa označuje ako § 3 a znie:

„§ 3.

(1) Na čele Ústredia je predseda, ktorého zastupuje námestník. Predsedu a jeho námestníka ustanovuje a odvoláva prezident republiky na návrh vlády.

(2) Predseda Ústredia podlieha ministrovi-predsedovi Štátneho úradu plánovacieho. Predseda organizuje a vedie práce Ústredia a Vedeckej rady (odsek 3).

(3) Ako poradný orgán predsedu Ústredia sa zriaďuje Vedecká rada. Počet jej členov určí a členov vymenúva predseda Ústredia."

6. § 3 sa označuje ako § 4 a znie:

„§ 4.

(1) Ako oblastný orgán Ústredia sa zriaďuje Slovenské ústredie výskumu a technického rozvoja (ďalej len „Slovenské ústredie"), prostredníctvom ktorého vykonáva Ústredie svoju pôsobnosť na Slovensku.

(2) Na čele Slovenského ústredia je predseda, ktorého zastupuje námestník. Predsedu a námestníka ustanovuje a odvoláva vláda na návrh ministra-predsedu Štátneho úradu plánovacieho, urobený po vypočutí povereníka-predsedu Slovenského plánovacieho úradu a predsedu Ústredia. Predseda Slovenského ústredia podlieha povereníkovi-predsedovi Slovenského plánovacieho úradu. Predseda organizuje a vedie práce Slovenského ústredia a Slovenskej vedeckej rady (odsek 3).

(3) Ako poradný orgán predsedu Slovenského ústredia sa zriaďuje Slovenská vedecká rada, ktorú tvoria slovenskí členovia vedeckej rady (§ 3 ods. 3)."

7. Nadpis dielu II v prvej časti zneje:

„Výskumné ústavy a výskumné pracoviská."

8. § 4 sa označuje ako § 5 a zneje:

„§ 5.

Výskum vykonávajú výskumné ústavy a výskumné pracoviská, uvedené v §§ 7 až 11, a prechodne aj doterajšie výskumné ústavy a výskumné pracoviská (§ 22 ods. 1)."

9. Za diel II prvej časti sa vsunuje nový diel III tohoto znenia:

„Diel III.
Orgány a zariadenie technického rozvoja.

§ 6.

O technický rozvoj sa starajú orgány a zariadenie technického rozvoja, uvedené v §§ 12 až 14, a prechodne aj doterajšie orgány a zariadenie technického rozvoja (§ 22)."

10. Nadpis druhej časti a jej nového dielu I zneje:

„Druhá časť.
Výskumné ústavy a výskumné pracoviská.

Diel I.
Ústredné výskumné ústavy."

11. § 5 sa označuje ako § 7 a doplňuje sa novým odsekom 4 tohto znenia:

„(4) Minister-predseda Štátneho úradu plánovacieho môže vyhláškou v úradnom liste zriadiť pobočky Ústredného výskumného ústavu mimo jeho sídla. Pobočka Ústredného výskumného ústavu, zriadená na Slovensku, je oblastným orgánom tohto ústavu; ak sa zriadi na Slovensku viac pobočiek, určí zároveň minister-predseda Štátneho úradu plánovacieho, ktorá z nich má povahu oblastného orgánu."

12. § 6 sa označuje ako § 8.

13. Označenie tretej časti a jej nadpis sa nahradzujú týmto označením a nadpisom:

„Diel II.
Ostatné výskumné ústavy a výskumné pracoviská."

14. § 7 sa označuje ako § 9 a zneje:

„§ 9.

(1) Ministri môžu po dohode s ministrom financií a predsedom Ústredia zriaďovať v odbore svojej pôsobnosti výskumné ústavy (ústavy ústredných úradov).

(2) Ministri môžu po dohode s predsedom Ústredia zriadiť pobočky ústavov ústredných úradov mimo sídla týchto ústavov. Pobočka ústavu ústredného úradu, zriadená na Slovensku, je jeho oblastným orgánom; ak sa zriadi na Slovensku viac pobočiek, určí kompetentný minister po dohode s predsedom Ústredia, ktorá z nich má povahu oblastného orgánu.

(3) Organizačné poriadky ústavov uvedených v odsekoch 1 a 2 vydávajú a pôsobnosť ústavov určujú kompetentné ústredné úrady po dohode s Ústredím.

(4) Ústredie môže so súhlasom kompetentného ústredného úradu ukladať jeho ústavom priamo alebo prostredníctvom ústredných výskumných ústavov osobitné výskumné úlohy."

15. § 8 sa označuje ako § 10 a zneje:

„§ 10.

(1) Generálne riaditeľstvá a orgány im obdobné, národné, komunálne a im na roveň postavené podniky, poprípade iné orgány spravujúce národný majetok, ľudové družstvá a masové a záujmové organizácie pracujúceho ľudu môžu so súhlasom zúčastnených ministrov, udeleným po dohode s predsedom Ústredia, zriaďovať výskumné ústavy.

(2) Kompetentný minister určí po dohode s predsedom Ústredia podmienky, za ktorých výskumný ústav plní svoje úlohy.

(3) Výskumné pracoviská môžu byť zriaďované podľa smerníc, ktoré vydá Ústredie po dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi.

(4) Ústredie môže so súhlasom kompetentného ústredného úradu ukladať výskumným ústavom a výskumným pracoviskám osobitné výskumné úlohy."

16. Za § 9, ktorý sa označuje ako § 11, vsunuje sa nová tretia časť tohto znenia:

„Tretia časť.
Orgány a zariadenie technického rozvoja.

Diel I.
Ústredné orgány technického rozvoja.

§ 12.

(1) Za účelom vykonávania starostlivosti o technický rozvoj sa zriaďujú pri Ústredí ako ústredné orgány:

a) Úrad pre vynálezy a zlepšovacie námety,

b) Úrad pre normalizáciu,

c) Československý ústav pre technicko-hospodársku dokumentáciu.

(2) Zloženie a pôsobnosť Úradu pre vynálezy a zlepšovacie námety budú upravené osobitnými predpismi. Zloženie a pôsobnosť Úradu pre normalizáciu upraví vláda nariadením, ktorým zároveň určí najmä, čo sa rozumie normalizačnou činnosťou, spôsob tvorenia noriem a ustanovenia ich záväznosti, ako i povinnosti úradov, podnikov a orgánov pri tvorení noriem a pri kontrole ich zavádzania a dodržovania. Zloženie a pôsobnosť Československého ústavu pre technicko-hospodársku dokumentáciu budú upravené štatútom, ktorý vydá minister-predseda Štátneho úradu plánovacieho po dohode so zúčastnenými ministrami.

(3) Ústredie zriadi po dohode s ministerstvami financií a informácií a osvety ústredné orgány pre odbornú činnosť vydavateľskú. Predpisy o vydavateľskej činnosti zostávajú inak nedotknuté.

(4) Vláda môže nariadením zriaďovať ďalšie ústredné orgány technického rozvoja a určiť ich pôsobnosť, pokiaľ na ich zriadenie nie je potrebný zákon.

(5) Minister-predseda Štátneho úradu plánovacieho môže vyhláškou v úradnom liste zriadiť pobočky ústredného orgánu technického rozvoja mimo jeho sídla. Pobočka ústredného orgánu technického rozvoja, zriadená na Slovensku, je oblastným orgánom tohto ústredného orgánu; ak sa zriadi na Slovensku viac pobočiek, určí zároveň minister-predseda Štátneho úradu plánovacieho, ktorá z nich má povahu oblastného orgánu.

Diel II.
Ostatné orgány a zariadenie technického rozvoja.

§ 13.

(1) Ministri môžu po dohode s ministrom financií a predsedom Ústredia zriaďovať v odbore svojej pôsobnosti orgány technického rozvoja (orgány ústredných úradov).

(2) Ministri môžu po dohode s predsedom Ústredia zriadiť pobočky orgánov ústredných úradov mimo sídla týchto orgánov. Pobočka orgánu ústredného úradu, zriadená na Slovensku, je jeho oblastným orgánom; ak sa zriadi na Slovensku viac pobočiek, určí kompetentný minister po dohode s predsedom Ústredia, ktorá z nich má povahu oblastného orgánu.

(3) Organizačné poriadky orgánov uvedených v odsekoch 1 a 2 vydávajú a pôsobnosť orgánov určujú kompetentné ústredné úrady po dohode s Ústredím.

(4) Ústredie môže v oblasti technického rozvoja ukladať so súhlasom kompetentného ústredného úradu jeho orgánom priamo alebo prostredníctvom ústredných orgánov technického rozvoja osobitné úlohy.

§ 14.

(1) Generálne riaditeľstvá a orgány im obdobné, národné, komunálne a im na roveň postavené podniky, poprípade iné orgány spravujúce národný majetok, ľudové družstvá a masové a záujmové organizácie pracujúceho ľudu môžu podľa smerníc, ktoré vydá Ústredie po dohode so zúčastnenými ústrednými úradmi, zriaďovať zariadenie technického rozvoja.

(2) Ústredie môže v oblasti technického rozvoja ukladať so súhlasom kompetentného ústredného úradu zariadením technického rozvoja osobitné úlohy.

17. Nadpis štvrtej časti zneje:

„Prechod práv a záväzkov.“

18. Označenia a nadpisy dielov I a II štvrtej časti a ustanovenia § 10 sa zrušujú.

19. § 11 sa označuje ako § 15.

20. § 12 sa označuje ako § 16 a zneje:

„§ 16.

Všetky výskumné ústavy a výskumné pracoviská (§ 5) a orgány a zariadenie technického rozvoja (§ 6) sú povinné podporovať Ústredie pri plnení jeho úloh.“

21. Za § 12, novo označený ako § 16, sa vsunuje nový § 17 tohoto znenia:

„§ 17.

Ústredie robí v odbore svojej pôsobnosti opatrenia všeobecnej povahy vyhláškou v úradnom liste.“

22. § 13 sa označuje ako § 18 a zneje:

„§ 18.

(1) Ústredie môže uverejňovať údaje a zprávy získané od výskumných ústavov alebo výskumných pracovísk (§ 5) len so súhlasom orgánov spravujúcich tieto ústavy alebo pracoviská.

(2) Pri uverejňovaní údajov a zpráv je Ústredie povinné dbať, aby neboly dotknuté hospodárske alebo verejné záujmy.

(3) Neuverejnené údaje alebo zprávy smú sa dať na nahliadnutie len úradom, ústavom a orgánom vymenovaným v §§ 1 a 4 až 6.

(4) Každý, prostredníctvom ktorého sa údaje a zprávy sbierajú, spracúvajú alebo uverejňujú, je povinný o všetkých veciach, o ktorých sa pritom dozvie, zachovávať mlčanlivosť.

(5) V prípadoch uvedených v odsekoch 2 a 3 si vyžiada Ústredie súhlas Ministerstva národnej bezpečnosti, ak je obava, že by bolo dotknuté štátne, hospodárske alebo služobné tajomstvo; Ministerstvo národnej bezpečnosti rozhoduje po dohode s Ministerstvom národnej obrany, pokiaľ ide o údaje a zprávy dôležité pre obranu štátu.

(6) Ustanovenia odsekov 2 až 5 platia obdobne i o údajoch a zprávach, získaných od orgánov a zariadenia technického rozvoja (§ 6).“

23. § 14 sa označuje ako § 19.

24. § 15 sa označuje ako § 20 a zneje:

„§ 20.

(1) Ustanovenie § 9 zákona č. 249/1948 Sb., o poštátnení ústavov pôdohospodárskeho a lesníckeho výskumníctva a o ich organizácii a správe, sa zrušuje.

(2) Dňom, ktorý určí vláda nariadením (§ 12 ods. 2), sa zrušuje zákon č. 84/1948 Sb., o záväznosti hospodárskych a technických noriem.

(3) Zrušuje sa platnosť, poprípade používateľnosť všetkých iných ustanovení, ktoré odporujú ustanoveniam tohto zákona.“

25. § 16 sa označuje ako § 21 a znie:

„§ 21.

(1) Tento zákon sa nevzťahuje na výskum vojenskej správy a jej ústavy a na právnu dokumentačnú činnosť vykonávanú Ministerstvom pre sjednotenie zákonov.

(2) Súčinnosť vo veciach výskumníctva a technického rozvoja medzi vojenskou správou a Ústredím, ako i medzi jednotlivými výskumnými ústavmi a výskumnými pracoviskami vojenskej správy a výskumnými ústavmi a výskumnými pracoviskami podľa tohto zákona, upraví sa smernicami, ktoré vydá Ústredie po dohode s Ministerstvom národnej obrany a ostatnými zúčastnenými ústrednými úradmi.

(3) Smernicami podľa odseku 2 sa tiež ustanoví, aké opatrenia majú byť v Ústredí a v jednotlivých výskumných ústavoch a výskumných pracoviskách a v orgánoch a zariadeniach technického rozvoja podľa tohto zákona vykonané v záujme obrany štátu.“

26. § 17 sa označuje ako § 22 a znie:

„§ 22.

(1) Dokiaľ nebudú urobené iné opatrenia podľa tohto zákona, zostáva činnosť doterajších výskumných ústavov a výskumných pracovísk a orgánov a zariadenia technického rozvoja nedotknutá.

(2) Dokiaľ nebudú vydané osobitné predpisy o složení a pôsobnosti úradu pre vynálezy a zlepšovacie námety [§ 12 ods. 1 písm. a)], vykonáva Patentný úrad v Prahe svoju pôsobnosť podľa doterajších predpisov.“

27. § 18 sa označuje ako § 23.

Čl. II.

Minister-predseda Štátneho úradu plánovacieho upraví a v Sbierke zákonov vyhlási znenie zákona č. 261/1949 Sb., ako vyplýva zo zmien vykonaných týmto zákonom.

Čl. III.

Tento zákon nadobúda účinnosť dňom vyhlásenia; vykoná ho minister-predseda Štátneho úradu plánovacieho po dohode s ministrom financií a ostatnými zúčastnenými členmi vlády.

Gottwald v. r.

Dr. John v. r.

Zápotocký v. r.

Dr. Dolanský v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.